

1. Kto to jest ministrant?

Ministrant jest POMOCNIKIEM przy sprawowaniu Mszy świętej i podczas innych nabożeństw liturgicznych.

Nazwa pochodzi od „ministrare” to znaczy „służyć”. Służymy Bogu, kiedy przyczyniamy się do tego, aby liturgia była piękna.

Ministrant służy księdzu, gdy przygotowany jest ołtarz i dary ofiarne potrzebne do ofiary Mszy świętej. Pomaga również po zakończeniu Mszy świętej.

2. Kiedy wchodzę do kościoła

1. Pokazuję, że jestem ochrzczony: końce palców zanurzam w wodzie święconej i czynię znak krzyża świętego!

Przy moim chrzcie kapłan trzykrotnie polał wodą moją głowę w znaku krzyża.

Powiedział przy tym:

"NN", ja ciebie chrzczę w imię Ojca i syna i Ducha Świętego" ("NN" to Twoje imię).

Znak krzyża uczyniony wodą święconą przy wejściu do kościoła, powinien przypominać mi o tym, że jestem ochrzczony.

2. Zanim zajmę miejsce w kościele, albo udam się do zakrystii, przyklękam przed tabernakulum!

- **Tabernakulum** to szafka stojąca na środku, na osobnej podstawie w pobliżu ołtarza głównego

- Tabernakulum służy do przechowywania Najświętszego Sakramentu, czyli Świętych Hostii!

- **Wieczna lampka** (czerwona) wskazuje, że w tabernakulum znajduje się Najświętszy Sakrament.

- W Najświętszym Sakramencie jest rzeczywiście obecny Jezus Chrystus. W tym Świętym Chlebie jest On tu obecny dla nas!

3. Zakrystia

* **Zakrystia** jest to pomieszczenie znajdujące się w każdym kościele. Przechowuje się w niej naczynia, księgi i szaty liturgiczne, zaś kapłan, ministranci, lektorzy i inni usługujący, przygotowują się w niej do uczestnictwa w liturgii.

* **Jak powinienem się zachować w zakrystii?**

Zakrystia należy do kościoła!

- rozmawiam w niej tylko cicho!

- zdejmuję czapkę!

- nie spożywam w niej nic (nie żuje także gumy!)

4. Punktualność ministranta

Na swój dyżur ministrancki, nie przychodź nigdy na ostatnią minutę!

Ponieważ:

- musisz założyć komżę!

- być może będziesz musiał jeszcze coś przenieść do prezbiterium, czyli tej części kościoła, w której znajduje się ołtarz główny;

- może trzeba będzie jeszcze coś omówić z księdzem;
- ponadto ważne są jeszcze dwie minuty cichego skupienia i zastanowienia przed rozpoczęciem liturgii.

Dlatego niezbędny jest pewien określony czas do przygotowania. Niezwykle ważną regułą obowiązującą każdego bez wyjątku ministranta jest:

- przybyć 10 MINUT przed rozpoczęciem nabożeństwa i to jest punktualność ministranta!

5. Ubiór ministrancki

Krótszą szatę liturgiczną wkładaną na siebie nazywamy **komżą**. Jest ona zawsze koloru białego. Uwaga! Zwróć uwagę, aby komża była zawsze czysta i wyprasowana! Po skończonej liturgii starannie złóż komżę!

6. Co oznacza strój liturgiczny ministranta?

Ministrant jest znakiem! Również szata ministranta powinna coś przedstawiać, czyli być znakiem. Strój liturgiczny ministranta, podobnie jak szaty kapłana podczas sprawowania liturgii, pokazują wiernym, że zgromadzenie w Kościele nie jest zwyczajnym zgromadzeniem, lecz szczególną wspólnotą wiernych w Chrystusa. To liturgiczne zgromadzenie jest uroczystym świętowaniem. W liturgii świętują nie tylko ludzie, ale Bóg i Jezus Chrystus Świętują razem ze w wspólnotą parafialną.

Pomyśl o ważnej obietnicy Jezusa: "Gdzie dwaj, albo trzej zebrani są w imię moje, tam Ja jestem pośród nich"

7. Szaty liturgiczne kapłana podczas Mszy św.

- * **Humerał** jest to biała chusta okrywająca szyję kapłana.
- * **Alba** jest to długa biała szata symbolizująca łaskę chrztu św. Nazwa pochodzi od łacińskiego słowa „albus” tzn. „biały”.
- * **Cingulum** jest to biały sznur (pasek), służący do przepasania alby.
- * **Stuła** jest szczególnym znakiem kapłana. Jest znakiem władzy kapłańskiej.
- * **Ornat** jest to wierzchnia ozdobna szata liturgiczna kapłana odprawiającego Mszę św.

Szaty liturgiczne kapłana pokazują, że ma on podczas Mszy św. szczególne zadanie do spełnienia - jako wyświęcony kapłan, przewodniczy z polecenia biskupa liturgii. Może on zamiast Chrystusa wypowiadać nad chlebem i winem słowa z Ostatniej Wieczerzy.

8. Co oznaczają kolory ornatu kapłana?

- * **Biały** - kolor radości,

Używany jest:

- w Boże Narodzenie i okres Bożego Narodzenia,
- w uroczystości Zmartwychwstania i Okres Wielkanocny,
- Święta ku czci Chrystusa
- Święta ku czci Świętych (nie męczenników)

- * **Czerwony** - kolor krwi, ognia, miłości, kolor królewski.

Używany jest:

- w Niedzielę Palmową

- w Wielki Piątek
- w Uroczystość Zesłania Ducha Świętego
- w Święta ku czci świętych męczenników

* **Fioletowy** - ten kolor jest znakiem pokuty i żałoby

Używany jest:

- w okresie Adwentu
- w okresie Wielkiego Postu
- podczas Mszy pogrzebowych

* **Zielony** - kolor nadziei.

Używany jest:

- w niedziele zwykłe
- w dni powszednie okresu zwykłego

* **Różowy** - kolor radości wśród pokuty.

Używany jest:

- III Niedziela Adwentu i IV Niedziela Wielkiego Postu

9. Postawy podczas liturgii

* **Chodzenie:**

- nie "łazić" albo ociągać się czy marudzić
- nie biegać lub spieszyć się
- iść spokojnie i równym krokiem

Zwróć uwagę na odstęp przed tym, kto cię poprzedza! Trzymaj się prosto, bo chodzenie prosto jest cechą człowieka, któremu naprzeciw wychodzi Bóg.

* **Stanie:**

- nie chwiać się i nie ruszać
- nie stać krzywo (garbić się) i nie opierać się
- stać cicho i prosto!

Stanie wyraża godność i radość dzieci Bożych oraz gotowość do służby i ofiary.

„Jestem gotowy iść za Tobą, Panie, gdy Ty mnie wezwiesz”

* **Siedzenie:**

- nie garbić się
- nie oglądać się

Siedzenie jest postawą spoczynku, gotowości słuchania i zastanawiania się.

* **Kłęczenie:**

- Jeśli nie trzymasz nic w rękach wówczas złóż je!
- Kłęczenie jest postawą czci, uwielbienia i adoracji.

* **Skłon głowy:**

- Skłaniamy głowę, kiedy przynoszę coś kapłanowi.
- Skłon głowy jest znakiem szacunku i uprzejmości.

* **Skłon ciała:**

- Przy tym pokłonie zginam głęboko głowę i ramiona.

Skłon ciała jest również znakiem czci i uwielbienia.

*** Przyklękniecie:**

- Przyklękam zawsze na prawe kolano, dotykając nim posadzki

Pryklęknienie jest najważniejszym znakiem czci i uwielbienia. Jest ono znakiem adoracji: uniżam się przed nieskończonym i niezmiernym Bogiem i przed Jego Synem Jezusem Chrystusem. Dlatego w kościele przyklękam tylko przed Najświętszym Sakramentem.

*** Złożenie rąk:**

- Ręce powinny być zawsze złożone na wysokości piersi.

- Ręce powinny być stale skierowane ku górze

Kiedy należy złożyć ręce?

- Gdy jako ministrant nie niesiesz żadnego przedmiotu.

10. Struktura Mszy świętej

1. Obrzędy wstępne

* Miejsce: miejsce przewodniczenia

W obrzędach wstępnych przygotowujemy się do Mszy świętej. Dokonuje się to poprzez śpiew pieśni, pozdrowienia, wprowadzenie, akt pokuty i modlitwę.

2. Liturgia Słowa

* Miejsce: ambona

W liturgii Słowa słuchamy, co Bóg mówi nam przez słowa Pisma świętego, czyli Biblię i następnie odpowiadamy na nie wyznaniem wiary i modlitwą.

3. Liturgia Eucharystyczna

* Miejsce: ołtarz

- Przygotowanie darów ofiarnych,

- Modlitwa eucharystyczna z Przeistoczeniem,

- Komunia święta.

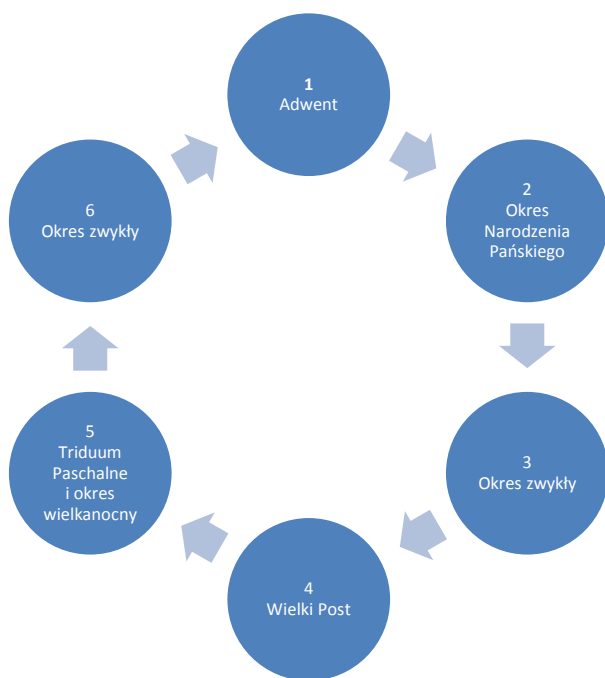
W czasie przygotowania darów przygotowujemy stół ołtarzowy dla świętej Uczty Ofiarnej. Podczas modlitwy eucharystycznej kapłan odmawia wielką modlitwę uwielbienia i dziękczynienia. Przy tym wypowiada on słowa Chrystusa z ostatniej wieczerzy. My angażujemy się przez odpowiedzi i wspólnotowe wezwanie. W Komunii świętej Jezus przychodzi do nas w świętej uczcie.

4. Obrzędy zakończenia

* Miejsce: miejsce przewodniczenia

Podczas obrzędów zakończenia umocnieni Słowem Bożym i Chlebem Życia, zostajemy przez kapłana wysłani w świat: „Idźcie w pokoju Chrystusa”

Liturgia Słowa i Liturgia eucharystyczna są głównymi częściami Mszy świętej. Obrzędy wstępne oraz obrzędy zakończenia stanowią jej części ramowe.

Rok liturgiczny

11. Czego potrzebujemy do liturgii Słowa?

* Lekcjonarz

Tak nazywa się Księga, w której zawarte zostały wybrane teksty Pisma Św. dla Mszy świętej:

- Pierwsze czytanie,
- Psalm responsoryjny,
- Drugie czytanie,
- Alleluja wraz z werselem przed Ewangelią (Aklamacja)
- Ewangelia.

W zakrystii znajduje się 7 tomów lekcjonarzy.

* Ambona

Z ambony obwieszczane są słowa Biblii, czyli czytania mszalne i Ewangelia. Z ambony wygłaszane jest także kazanie (homilia).

* Świece wraz ze świecznikami (akolitki)

Podczas obwieszczania słów Ewangelii, lektorzy trzymają dwie świece.

Dlaczego?

W Ewangelii słuchamy słów Jezusa Chrystusa, które powinny być światłem dla drogi naszego życia. O tym mówią nam płonące świece podczas Ewangelii.

12. Jak uczestniczymy w liturgii Słowa?

* Z otwartymi uszami!

Słuchaj, gdy lektor czyta Lekcję!

Słuchaj, gdy kapłan lub diakon obwieszcza Ewangelię!

Słuchaj, także wtedy, gdy nic nie rozumiesz!

* Przez nasze odpowiedzi:

- Po I czytaniu Śpiewamy refren psalmu responsoryjnego
- Przed Ewangelią Przyłączamy się do śpiewu Alleluja
- Po kazaniu Wyznajemy naszą wiarę odmawiając "Wierzę w Jednego Boga" (Credo); bierzemy udział w wezwaniach modlitwy wiernych.

13. Ołtarz oraz to, co do niego należy.

* Ołtarz

Ołtarz jest miejscem sprawowania Najświętszej Ofiary i stołem Świętej Uczt.

*** Krzyż**

Na ołtarzu albo w jego pobliżu zawsze stoi krzyż. We Mszy świętej świętujemy pamiątkę śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa. O tym ma nam właśnie przypominać krzyż. Pamiętaj o słowach Jezusa z Ostatniej Wieczerzy:

"To jest moje Ciało, które za was będzie wydane".

"To jest moja Krew, która za was będzie wylana".

*** Obrus ołtarzowy**

Ponieważ ołtarz jest świętym Stołem Pana, na którym sprawuje się Uczętę Paschalną, czyli Mszę świętą, dlatego leży na nim także obrus. Nazywamy go obrusem ołtarzowym.

*** Świece i kwiaty**

Świece i kwiaty stojące na ołtarzu pokazują nam, że Msza święta powinna być uroczystym Świętem. Także w domu stawiamy na stole świece i kwiaty, gdy przeżywamy jakieś szczególne święto. W okresie Adwentu i Wielkiego Postu na ołtarzu nie powinny stać żadne kwiaty.

*** Podczas przygotowania darów ofiarnych**

Przygotowywany jest ołtarz dla Świętej Ucztę. Kapłanowi pomagają w tym ministranci:

- Przynoszą mszał wraz z pulpitem.
- Przynoszą kielich i to, co do niego należy.
- Przynoszą chleb, wino i wodę.
- Pomagają przy obmyciu rąk (lavabo)

*** Mszał**

W mszale nie ma tekstów Pisma świętego do czytań mszalnych, lecz modlitwy przeznaczone do sprawowania Mszy świętej.

14. Kielich oraz to, co do niego należy

*** Kielich**

Jest to naczynie liturgiczne, w którym w czasie Mszy świętej umieszcza się wino do konsekracji.

*** Puryfikaterz**

Tym ręczniczkiem oczyszcza się i osusza kielich oraz patenę na Hostie.

*** Palka**

Służy do nakrycia kielicha mszalnego. Jest to kwadratowy kawałek usztywnionego płótna.

*** Korporał**

Ten kawałek płótna w kształcie kwadratu rozkładany jest na ołtarzu. Na nim dopiero stawia się kielich oraz patenę z Hostią podczas liturgii eucharystycznej.

*** Welon na kielich**

W niektórych parafiach jest także używany welon na kielich. Jest to tkanina (chusta) koloru białego lub koloru ornatu, którą nakryty jest kielich do momentu przygotowania darów ofiarnych. Ponownie kielich nakrywa się welonem po Komunii świętej.

*** Hostie, wino i woda**

*** Głęboka patena w niej znajdują się hostie.**

Większa hostia i wiele małych hostii (komunikantów). Jest to chleb przeznaczony do sprawowania Mszy świętej.

* Naczynia do wina i wody (ampułki)

Podaje się w nich wino i wodę do Mszy świętej, a stoją one przeważnie na małej tacy. W czasie przygotowania darów ofiarnych kapłan miesza odrobinę wody z winem. Wino oznacza bóstwo, a woda człowieczeństwo Chrystusa.

Czasem na dzbanuszkach znajdują się następujące litery:

V = łac. vinum = wino

A = łac. aqua = woda

15. Obmycie rąk

* Dzbanek (lawaterz)

Dzbanek z wodą jest przeznaczony do obmycia rąk.

* Taca

Woda podczas obmycia rąk, spływa do większego naczynia - tacy.

* Ręcznik (ręczniczek)

Przy czynności obmycia rąk używany jest ręczniczek. Ministrant trzyma rozłożony ręczniczek przed kapłanem. Po zakończeniu tej czynności, ministrant składa go ponownie.

Dlaczego kapłan podczas przygotowania darów ofiarnych obmywa ręce?

Zanim kapłan odmówi najważniejszą modlitwę mszalną - modlitwę eucharystyczną, pragnie wszystkim uświadomić, że do spotkania z Bogiem i złożenia świętej Ofiary, potrzebne jest wewnętrzne oczyszczenie, czyli czystość serca. Kapłan wypowiada słowa: "Obmyj mnie Panie z mojej winy i oczyść mnie z grzechu mojego".

16. Modlitwa eucharystyczna - składa się z 11 elementów:

1. Rozpoczynamy Modlitwę eucharystyczną wezwaniami wprowadzającymi.

K: Pan z wami!

W: I z duchem twoim!

K: W górę serca!

W: Wznosimy je do Pana!

K: Dzięki składamy Panu Bogu naszemu!

W: Godne to i sprawiedliwe!

2. Dziękujemy i wielbimy

Boga Ojca, za Jezusa Chrystusa i za wszystko, co On dla nas uczynił. Dlatego właśnie modlitwa ta nazywa się Modlitwą eucharystyczną. Greckie słowo "Eucharystia" znaczy "dziękczynienie".

3. Śpiewamy wspólnie

uwielbienie i chwałę Bogu w hymnie "Święty, Święty, Święty,".

4. Prosimy

aby dary chleba i wina stały się Ciałem i Krwią Jezusa Chrystusa. Równocześnie kapłan wyciąga ręce nad darami i czyni znak krzyża.

5. Centrum Modlitwy eucharystycznej stanowią słowa Chrystusa z Ostatniej Wieczerzy (Przeistoczenia):

"To jest Ciało moje, które za was będzie wydane". "To jest kielich Krwi mojej nowego i wiecznego przymierza, która za was będzie wylana. To czyńcie na moją pamiątkę."

6. Lud odpowiada:

"Głosimy śmierć Twoją, Panie Jezu, wyznajemy Twoje zmartwychwstanie, i oczekujemy Twego przyjścia w chwale".

7. Wspominamy

śmierć i zmartwychwstanie Pana Jezusa.

8. Modlimy się

modlitwą ofiarowania. Mówi ona, że Ofiara Chrystusa jest obecna wśród nas.

9. Prosimy

aby Bóg przez Komunię świętą zjednoczył wszystkich we wspólnocie z Chrystusem i wzajemnie ze sobą.

10. Razem z nami świętują

- Wielka wspólnota Kościoła (papież, biskupi, kapłani, diakoni, wszyscy wierzący na całej ziemi),
- Święci w niebie (Najświętsza Maryja Panna, Apostołowie i wielu innych),
- Zmarli.

11. Kończymy Modlitwę eucharystyczną

słowami uwielbienia i chwały dla Pana Boga oraz potwierdzeniem przez "Amen" *"Przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie, Tobie Boże, Ojczy Wszechmogący, w jedności Ducha Świętego, wszelka cześć i chwała, przez wszystkie wieki, wieków Wierni: Amen.*

17. Dzwonienie i kiedy używamy dzwonek i gong

Dzwonki zwracają uwagę uczestnikom liturgii na coś szczególnego i ważnego. Podczas Mszy świętej używamy dzwonek w następujących momentach:

* Zapowiedź przeistoczenia:

- dzwonki - gdy kapłan po modlitwie, podczas której trzyma ręce wyciągnięte nad Kielichem składa ręce nad tymże kielichem

* Podniesienie:

- gong - podczas podniesienia Hostii św.; podczas podniesienia Kielicha,
- dzwonki - po podniesieniu Kielicha.

* Na Komunię świętą

- dzwonki - gdy po odmówieniu modlitw przed Komunią świętą kapłan przyklęka, zanim weźmie do rąk Hostię św.

* Podczas wystawienia Najświętszego Sakramentu

- 3 razy gongiem - gdy kapłan błogosławi Najświętszym Sakramentem.

18. Podstawowa zasada dotycząca przyjmowania Komunii świętej

Nie przyjmuję nigdy Komunii świętej:

- tylko dlatego, ponieważ inni, nawet wszyscy do niej przystępują!
- albo gdy kłócisz się z kimś i nie jesteś gotów pojednać się z kimś!
- albo gdy przyjmując Komunię świętą, nie myślisz, albo działasz automatycznie!

Bezmyślność jest najgorszą rzeczą podczas przystępowania do Komunii świętej.

Komunia (słowo łacińskie) znaczy wspólnota

Gdy przystępujesz do Komunii świętej, wówczas pomyśl, że w Świętym Chlebie Chrystus pragnie w szczególny sposób siebie nam podarować: *"To jest Ciało moje, które za was będzie wydane!"*

Przyjęcie Komunii świętej znaczy:

- Jestem na nowo we wspólnocie z Chrystusem!
- Jestem we wspólnocie ze wszystkimi chrześcijanami, którzy razem ze mną przystępują do Komunii świętej!

Kiedy przyjąłeś Komunię świętą, wtedy

- Usiądź na swoim miejscu,
- Nie rozglądaj się wokoło po kościele!
- Nie rozmawiaj z sąsiadem!
- Patrz przed siebie i módl się przez chwilę w milczeniu do Jezusa Chrystusa:
 - * **DZIĘKUJ JEZUSOWI**, że On przyszedł do ciebie i że On daje ci siłę do wierzenia i kochania bliźniego!
 - * **PROŚ** za tych, których kochasz (rodziców, krewnych, przyjaciół) za ludzi znajdujących się w potrzebie (chorych, samotnych, głodnych), za tych, dla których musisz być lepszy, za zmarłych.
 - * **MOŻESZ TAKŻE MODLIC SIĘ ZA SIEBIE**: powiedziec Jezusowi, do czego szczególnie ma On udzielić ci siły i wytrwałości.

19. Przechowywanie Świętych Hostii

Prawie w każdej Mszy świętej po udzieleni Komunii świętej, pozostają Święte Hostie. Jako wierzący katolicy wiemy, że kapłan wypowiedział nad chlebem słowa Jezusa z Ostatniej Wieczerzy. Dzięki temu chleb przynoszony w darach ofiarnych, chleb ze Mszy świętej, nie jest już zwyczajnym chlebem, ale stał się czymś zupełnie innym i nowym:

- On jest teraz Świętym Chlebem;
- On jest Ciałem Chrystusa;
- Jezus jest w nim prawdziwie obecny;
- "To jest moje Ciało, które za was będzie wydane"

Słowa te są wyraźną obietnicą i przyrzeczeniem. Słowa te nie tracą na ważności także po Mszy świętej.

* Tabernakulum

Dlatego Święte Hostie po Mszy świętej są przechowywane w specjalnej szafce zwanej "tabernakulum". Słowo to jest pochodzenia łacińskiego ("tabernaculum") i oznacza "namiot". W Starym Testamencie znany był tzw. Namiot Świadcstwa, który w czasie wędrówki Izraelitów był świętym miejscem przebywania i obecności Boga wśród ludu, a zarazem świątynią prawdziwego Boga.

* Wieczna lampka

Jest to znak obecności Świętych Hostii - Najświętszego Sakramentu w tabernakulum. Wieczna lampka pokazuje nam, że Jezus Chrystus jest wśród nas obecny w Świętych Hostiach, także poza Mszą świętą.

Przyklęknięcie

Przyklękając przed tabernakulum, uwielbiam i czczę Jezusa Chrystusa, Syna Bożego, który jest obecny w Najświętszym Sakramencie jako Chleb Życia.

* Puszka

Konsekrowane Hostie, które pozostały po rozdzieleniu Komunii świętej, przechowywane są w specjalnym naczyniu liturgicznym - w puszcze, która zamknięta jest przykrywką. Czasami nakłada się na puszkę małą sukienkę (pelerynkę) jako znak czci dla Najświętszego Sakramentu. Właściwa nazwa tego naczynia liturgicznego brzmi „cyborium”.

* Monstrancja

Niekiedy kapłan ukazuje Świętą Hostię w specjalnym naczyniu liturgicznym, które nazywa się monstrancją. Służy ona do wystawienia Najświętszego Sakramentu w celu adorowania go i noszenia w procesji. Kapłan błogosławi też wiernych Świętą Hostią w monstrancji. Ministranci dzwonią przy tym dzwoneczkami lub gongiem (3x). Słowo „monstrancja” pochodzi od łacińskiego słowa „monstrare” – „pokazywać”.

20. Inne nazwy Najświętszego Sakramentu

Na oznaczenie Świętych Hostii znajdujących się w tabernakulum, istnieją jeszcze inne nazwy:

* Święta Eucharystia

Słowo „Eucharystia” znaczy „dziękczynienie”. Hostie stają się podczas Modlitwy eucharystycznej Ciałem Chrystusa. Ponieważ słowa Chrystusa z Ostatniej Wieczerzy są centrum wielkiej modlitwy dziękczynienia, dlatego możemy również powiedzieć: „przyjąłem Świętą Eucharystię”.

* Przenajświętszy Sakrament

Ciało Chrystusa pod postacią chleba jest największą świętością Kościoła.

* Sakrament ołtarza

Komunia święta należy do siedmiu sakramentów świętych Kościoła. Jest ona sakramentem, który udzielany jest z ołtarza.

21. Woda Święcona

Gdy kapłan kropi wiernych wodą święconą, to jest to przypomnienie Chrztu i odnowienie decyzji odrzucenia zła i wyboru dobra. Obrzęd ten nazywa się pokropieniem albo aspersioną (od łac. słowa „aspersere”, to znaczy „pokrapiać”).

Gdy kapłan kropi wodą święconą określone przedmioty, wtedy znaczy to, że Bóg bierze pod swoją szczególną opiekę ludzi, którzy te poświęcone rzeczy będą nosić lub posiadać.

* Kociołek do święconej wody.

Jest to naczynie wyglądem swoim przypominające małe wiaderko. Posiada ono „rączkę” do noszenia. Podczas liturgii kociołek noszą ministranci.

* Kropidło

Kapłan używa kropidła wówczas, gdy pragnie on wiernych, albo określone przedmioty poświęcić wodą święconą.

22. Różne nabożeństwa liturgiczne

* Nabożeństwo Różańcowe

* Nabożeństwo Słowa Bożego

* Procesja błagalna

* Nabożeństwo czerwcowe

* Droga Krzyżowa

* Nieszpory

* Nabożeństwo majowe

* Nabożeństwo do św. Antoniego

* Nowenna do Matki Bożej Nieustającej Pomocy

* Nabożeństwo pierwszopiątkowe

* Nabożeństwo do Serca Pana Jezusa

* Nabożeństwo dla chorych